

Vértesi Orsolya

A Bikfi-Bukfenc-Bukferenc című fejezet óravázlata

A Négyszögletű Kerek Erdő módszertani feldolgozása 4. osztályosok számára (10. fejezet)

Tematikus egység:
szövegfeldolgozás

Az óra típusa:
új tananyag

Eszközök:
feladatlapok, tábla, filctoll, kártyák, szék

Munkaforma:
egyéni, frontális, csoportmunka

■ **A házi feladat ellenőrzése** (frontális megbeszélés): Az előző órán versírással foglalkoztunk, melynek eredményeképpen tetszés szerint választott témáról, adott szempontok alapján (rímek, sorok szótagszáma) kellett rövid kis versikét írni (4-6 soros). Mindegyik tanuló felolvassa a versét. A legjobbakat jó pontokkal értékeltük.

■ **A 9. fejezet ismétlése** (egyéni feladat): Mindenkihez kiosztok egy feladatlapot, amin az előző fejezettel kapcsolatos kérdések, feladatok találhatóak. Önálló, írásbeli feladatot végeznek a tanulók. Az írásbeli lezárását követően közösen megbeszéljük a kérdéseket, ellenőrizzük a helyes válaszokat.

■ **A kérdések:**
Mi volt a 9. fejezet címe?
Miért, mi okból veszekedtek az erdő lakói?
Milyen versenyt rendeztek a lakók?
Kik voltak a döntőbírók?
Ki nyerte meg a versenyt és miért?

■ **Megoldások:**
Dömdö-dömdö-dömdömdöm.
Azon veszekedtek az erdő lakói, hogy ki a legnagyobb költő.
Az erdő lakói költői versenyt rendeztek.
Mikkamakka és Maminti voltak a döntőbírók.

A versenyt Dömdömdöm nyerte meg, mert ez a vers tűnt a legszebbnek és legkifejezőbbnek az összes közül.

■ **Új szereplő kerestetik** (grafikus ábrázolás): A tanulókkal közösen felidézzük a 10. fejezet címét és témáját (Bikfi-Bukfenc-Bukferenc), melyben megjelenik egy új szereplő is (Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordon). A tanár kihív három tanulót, akik egymással versenyezve felrajzolják Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordont. A közönség megszavazza, melyik ábrázolás tetszik a legjobban – természetesen az győz, aki a leginkább megidézi a szövegbeli jellemzést. Ezt követően frontálisan jellemtétképet készítünk: a szöveg alapján meghatározzuk Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordon külső és belső tulajdonságait. A külső tulajdonságokat a rajzon kívülre gyűjtjük, a belsőket a rajzon belülré írjuk. A jellemzés során a metaforák megjelentésére koncentrálunk (külső jellemzés a szöveg alapján: feje köcsög, lába tuskó, hasa hordó, füle lepény, melle melence, szája kemence)

■ **Párbaj** (páros feladat): a padosorok versenyeznek egymással, de a tanulók páros munkát végeznek. Minden páros kap egy feladatlapot, a leggyorsabban és hibátlanul dolgozó padosor tanulói győznek. A feladatlap az olvasottak megértését ellenőrzi.

■ **Kérdések:**
Miért volt mérges Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordon?
Mit tiltott meg Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordon az erdő lakóinak?
Kik szoktak bukfencezni az erdő lakói közül?
Ki akart megtanulni bukfencezni?
Mit kiáltott el a megbeszélés után Mikkamakka az állatok előtt, mi-

kor megjelent Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordon?

Mit csinált félelmében Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordon?

■ **Megoldások:**

*Mert vidámak voltak.
A bukfencezést.
Dömdömdöm, Vacskamati, Aromo
Ló Szerafin
Bikfi-bukfenc-bukferenc
Bukfencezett*

■ **Forró szék** (frontális megbeszélés, drámajáték): Minden tanuló húz egy kártyát, amin szereplőnevek találhatóak. Aki a Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordon nevet húzza, a csoporttal szemben ülve elfoglalja a „forró széket”. Aki a forró székben ül, vallatás alá kerül. Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordont a társai faggatják (minden annak a szereplőnek a nevében beszél, akit húzott) a tetteiről, indítékairól, érzelmeiről. Kis idő múltán egy másik szereplőt is vallatásra foghatunk.

■ **Kreatív írás** (csoportmunka): A csoportoknak 2-3 érvet kell írni, hogy miért is jó bukfencezni. A cél, hogy meggyőzzék Zordonbordont a bukfencezés előnyeiről. Az érvek ismertetését követően ő dönti el, melyik érv volt a legjobb.

■ **Igaza volt-e...** (frontális megbeszélés): A tanár felveti a kérdést: *Mit gondoltok, igaza volt Zordonbordonnak, amikor betiltotta a lakóknak a bukfencezést?* Az osztály feladata, hogy „megmagyarázza” Zordonbordonnak, miért minősül önzőnek a viselkedése – és megpróbálnak megoldásnak javasolni neki.

■ **Befejezetlen mondat** (frontális megbeszélés): Az óra végén minden tanuló megfogalmazza, ő tettek volna Zordonbordon helyében. Második körben minden tanuló elmesél egy élményt, amikor hasonló tiltásban volt része, mint a Négyszögletű Kerek Erdő lakói.

■ **Házi feladat:** A következő fejezet elolvasása, és szorgalmi feladatként az óra elején leírt tulajdonságok alapján lerajzolni Kisfejtű Nagyfejtű Zordonbordont.